

Warszawa, dnia 28 lipca 2017 r.

Polska Rada Centrów Handlowych

ul. Nowogrodzka 50
00-695 Warszawa
NIP: 534-22-89-555
e-mail: prch@prch.org.pl

Sz. P. Minister Paweł Gruza
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów
ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

e-mail: konsultacje.nalezytastarannosc@mf.gov.pl

PT3.8101.9.2017

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z zawiadomieniem z dnia 30 czerwca 2017 r. o rozpoczęciu konsultacji podatkowych w sprawie listy przesłanek należytej staranności po stronie nabywcy w transakcjach krajowych w kontekście prawa do odliczenia podatku naliczonego niniejszym zgłaszamy wolę uczestnictwa w pracach w tym zakresie. Jednocześnie poniżej przesyłamy propozycje dotyczące wytycznych odnoszących się do przedmiotowego zagadnienia.

1. Uwagi wstępne

Wykorzystywanie mechanizmów konstrukcji podatku od towarów i usług (podatku od wartości dodanej) do uzyskiwania niezgodnych z prawem korzyści, w szczególności polegających wyludzeniu zwrotów tego podatku lub jego nieodprowadzaniu jest zjawiskiem niebezpiecznym zarówno z perspektywy budżetu państwa, jak i samego biznesu. Z jednej strony powoduje ono bowiem zmniejszone wpływy z tytułu tego podatku. Z drugiej zaś jest realnym zagrożeniem dla przedsiębiorców, przede wszystkim z uwagi na to, że godzi w:

- a) elementarne zasady uczciwej konkurencji i brak możliwości uczestnictwa w zdobywaniu rynku w sposób zgodny z podstawowymi zasadami etyki biznesu,
- b) bezpieczeństwo biznesowe uczciwych podmiotów, które nie tylko są narażone na ryzyko spowolnienia działalności (w skrajnym przypadku upadłości) z uwagi na ww. okoliczności, ale także na ryzyko zakwestionowania po ich stronie odliczenia podatku naliczonego wykazanego w fakturze wystawionej przez podmiot, który brał udział świadomie lub nieświadomie, pośrednio lub bezpośrednio w realizacji nieuczciwych praktyk.

W kontekście powyższego, w celu zapanowania nad przedmiotowym zjawiskiem, pożądanym byłoby wypracowanie katalogu czynności, których wykonanie uwalniałoby uczciwego podatnika przynajmniej od ryzyka podatkowego i gwarantowałoby mu prawo do bezpiecznego rozliczenia

podatku od towarów i usług wykazanego w fakturze dokumentującej dokonaną dostawę towarów lub wykonaną usługę. Z uwagi na fakt, że zasady rządzące podatkiem od towarów i usług (podatkiem od wartości dodanej) nie nakładają na podatników dodatkowych wymogów dotyczących odliczenia podatku z perspektywy omawianego zagadnienia, co znajduje potwierdzenie w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wypracowany katalog zachowań należałoby traktować jedynie jako zbiór dobrych praktyk, niemniej bezwzględnie respektowanych przez organy podatkowe w celu zapewnienia bezpieczeństwa podatkowego podmiotom, które zastosowały się o tych wskazań. Dodatkowo, wprowadzenie takiego rozwiązania upraszczałoby w określonym stopniu procesy kontrolne podejmowane przez organy podatkowe, co wpływałoby na ich istotne skrócenie i zwiększenie możliwości wykorzystania dostępnych zasobów w innych obszarach.

2. Podstawowe kryteria wytycznych

Prawo do odliczenia podatku naliczonego jest integralną częścią mechanizmu podatku od towarów i usług (podatku od wartości dodanej) i jest fundamentalnym prawem podatnika. Z założenia nie powinno być ono zatem kwestionowane. Wyjątkiem jest sytuacja, w której zostałyby wykazane na podstawie obiektywnych przesłanek i bezsprzecznych dowodów, że odliczenie podatku jest wynikiem nieuczciwego działania, z tytułu którego podatnikowi można przypisać winę. W innych przypadkach zasadą jest domniemanie właściwego działania uprawniającego do odliczenia. W kontekście powyższego zasadne byłoby rozważenie wprowadzenia katalogu zasad, które nie byłby nadmierne z perspektywy bieżącej działalności podatnika (zarówno w wymiarze organizacyjnym jak i kosztowym) oraz jednocześnie byłby obiektywnie do spełnienia przez każdy podmiot gospodarczy, niezależnie od jego wielkości i skali działalności. Kluczowe jest to, by:

- a) funkcjonowała jedna, uniwersalna lista wymagań dla wszystkich podatników niezależnie od branży,
- b) wymogi do spełnienia były precyzyjnie określone, a katalog zasad miał charakter zamknięty,
- c) ustalone zasady były pewne i stałe,
- d) weryfikacja kontrahentów możliwa była do samodzielnego przeprowadzenia na podstawie ogólnie, publicznie dostępnych informacji.

3. Wytyczne do weryfikacji

Uwzględniając powyższe zasady dotyczące formułowania wytycznych w zakresie katalogu czynności gwarantujących bezpieczeństwo rozliczeń w zakresie podatku od towarów i usług w odniesieniu do kontrahentów krajowych (podmiotów polskich) zasady powinny sprowadzać się do przeprowadzenia weryfikacji poprzez:

3.1 na etapie zakładania klienta:

- a) uzyskanie dokumentów rejestracyjnych, tj. odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego za pośrednictwem <https://ems.ms.gov.pl/krs/wyszukiwaniepodmiotu?t:lb=t> albo potwierdzenie wpisu z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej za pośrednictwem <https://prod.ceidg.gov.pl/CEIDG/CEIDG.Public.UI/Search.aspx>,
- b) sprawdzenie rejestracji dla potrzeb podatku od towarów i usług za pośrednictwem:
  - <https://ppuslugi.mf.gov.pl/> / albo
  - http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/?locale=PL.

3.2 na etapie sporządzania deklaracji:

- a) sprawdzenie rejestracji dla potrzeb podatku od towarów i usług za pośrednictwem:
- <https://ppuslugi.mf.gov.pl/> / albo
- http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/?locale=PL.

Spełnienie powyższych przesłanek i pozytywne zamknięcie procedury weryfikacyjnej powinno dawać podatnikowi gwarancję co do prawa do odliczenia podatku od towarów i usług w zakresie objętym przeprowadzoną weryfikacją.

Niezależnie od powyższego warto rozważyć również, by Ministerstwo Finansów na swojej stronie internetowej publikowało listę podmiotów, co do których zostało wykazane lub istnieje uzasadnione i udokumentowane podejrzenie, że byli oni zaangażowani w proceder noszący znamiona przestępstwa podatkowego. Dodatkowo, pomocne byłby także komunikaty Ministerstwa Finansów o zidentyfikowanych, niebezpiecznych schematach transakcyjnych ryzykownych z perspektywy rozliczenia podatku od towarów i usług. Lista podmiotów oraz komunikaty miałyby wyłącznie uzupełniający charakter. Z uwagi na pewne pole do interpretacji tego rodzaju informacji nie powinny one warunkować prawa do odliczenia, jeśli pozytywnie zostały zakończone opisane powyżej procedury dotyczące weryfikacji kontrahenta na etapie zakładania klienta i etapie dokonywania rozliczenia.

4. Podsumowanie

Ustalenie wytycznych eliminujących ryzyko w zakresie prawa do odliczenia podatku od towarów i usług należy ocenić pozytywnie i uznać za krok w dobrym kierunku, poprawiający bezpieczeństwo działalności gospodarczej prowadzonej przez uczciwych podatników, nie tylko w obszarze podatkowym. Wspólne działania Ministerstwa Finansów oraz przedstawicieli biznesu w tym zakresie mogą przynieść wymierną korzyść dla przedsiębiorców, budżetu państwa oraz całej polskiej gospodarki. Kluczowe jest jednak to, by wprowadzone zasady były obiektywne i uniwersalne, w praktyce możliwe do zrealizowania, miały stały charakter i zapewniały bezpieczeństwo. Takiej pewności oczekuje biznes. W dalszej kolejności przełożyć się to może także na wymierne pozytywne efekty w szerszej skali.

Mając na uwadze powyższe, uprzejmie prosimy o uwzględnienie naszych propozycji w toku konsultacji.

Łączę wyrazy szacunku,

Radosław Knap
Dyrektor Generalny